

מיבצע משמעות

אתמול היו לסאחבק המון עניינים לסדר. כדי שלא אשכח, רשמתי על פתק: לקנות חלב, להוציא כביסה, כרטיסים לסרט, טלפון לחבובה. התחלתי עם העניין האחרון. חבובה נשמעה עיפה. היא אמרה שאין לה מצברורח לשום דבר. שאלתי למה, וחבובה השיבה שהיא מיואשת. שאלתי אם זה רציני. חבובה הודיעה שפיתאום נדמה לה כי אין בכלל משמעות לחיים.

— עיזבי שטויות! — שח לה סאחבק — בטח שיש!
 — מה? — שאלה חבובה.
 — מה זאת אומרת מה? אל תצחיקי אותי! סאחבק אינו יכול להסביר לך דבר כזה על רגל אחת, בטלפון.
 — אינך יכול — אמרה חבובה — כי אינך יודע!
 — סאחבק יודע הכל!
 — אז תגיד!

ניקשתי פסק-זמן של דקה למחשבה. אחרי כמה דקות של שתיקה הייתי חייב להודות כי באותו רגע קשה לי לתת תשובה.

— אין לך תשובה — שחה לי עצובתי — מפני שאין משמעות לחיים!
 — אל תהיי טמבלית! בטוח לגמרי שיש! כל ילד יודע שיש משמעות!
 רק לוקח קצת זמן להסביר את זה במילים.
 — קח כמה זמן שאתה רוצה — נשמע קולה הלאה — אינני מאמינה שתמצא משהו.

— את יודעת מה? — שח סאחבק — היום בשמונה בערב אני אצלך עם שני כרטיסים להצגה שנייה ותשובה ברורה בעניין משמעות החיים.

— בלי משמעות — סיימה חבובה — שלא תבוא.
 — ב"דפי זהב" אין משמעות. יש משכונאים, מישענות ומישטרים, אך לא קיימת שום חברה שמספקת שירותי-משמעות-לחיים. סאחבק נדלק מייד על הרעיון לפתוח חברה כזאת, שתעשה מיליונים בלי להתאמץ, אבל לשם כך היה עלי למצוא קודם את המשמעות. במכון ויצמן, אמרו לי, יש חברה אחת מוכרת ידע. אולי יש להם שאריות שאינם צריכים, בצורת משמעות?

פרופסור סבר, מהחברה לידע, הסביר לי בטלפון כי אינם מתעסקים במשמעות, אך הוסיף כי הנושא מעניין אותו כתחביב אישי. הוא זרק לי כמה רעיונות מהפילוסופיה היוונית והדתות ההודיות העתיקות, והתחיל להסביר לי כי יש צורך בשנים של למידה והגות כדי להגיע להישגים מסחריים בנושא.

— אין לי זמן — שחתי — אני צריך תשובה עד הערב!
 — אם אין לך פנאי להרחיק — אמר הפרופסור — נסה ביהדות!
 אורי הדתי שמח שהתקשרתי.
 — הדת היהודית — הוא אמר — מעניקה לחייך תוכן ומשמעות. השם אלוקיני מגן עליך...
 — ...רק רגע! — הפסקתי אותו — מוכרחים להאמין באלוהים!
 — חובה!
 — מצטער, זה לא מתאים לי.
 — אבל מדוע? — שאל סרוג-הכיפה — האם בשעות הקשות ההן לא הצילך השם ממוות?

— לא היה זה השם — שח סאחבק — היו אלה החבר'ה שהגיעו בזמן. את השיחה עם אורי סיימתי בתחושה של תגלית — סאחבק מאמין בחבר'ה! אבל מייד נוצרה הסתבכות. האם זה כולל את היורמים? ובמי החבר'ה בעצמם מאמינים?

החבר'ה היו בבריכה. קפצתי לשם. לאחר שמונה מאטר התירה (סאחבק מקום ראשון) יצאנו לשיבת על הכיסאות. שאלתי מה הולך היום בעניין משמעות, והתברר לי כי קיים בילבול רציני בנושא. מישהו אמר כי משמעות החיים, נמצאת מתחת לחלק העליון של הביקיני של תירצה. מישהו אחר תמך בחלק התחתון. תירצה לא הסכימה עם אף אחת מן הדעות הללו.

— בשבילי — לחשה תירצה בעניינים עצומות, בלי להנמיך את הראדיו — מופ מתקדם זה הכל בחיים.

סאחבק מעדיף ריקודי-עם. ושאר הסברות של החבר'ה לא יתקבלו על דעתה של חבובה, שלא תאמין כי המשמעות נמצאת אצלה.

קניתי עיתון-ערב. קיוותי למצוא שם משהו על הנושא הכליך חשוב הזה, שמעסיק את כל העולם. מסתבר, כי העיתון חושב שתוספת-היוקר ראוייה יותר לכותרת ראשית ממשמעות החיים. ממדור הספורט לא היו לי ציפיות. מאז שאיבדנו את גביע אירופה בכדורסל, נטשה השכינה את מדור הספורט. באחת המודעות כימעט מצאתי את משמעות החיים — אבל התברר כי מדובר רק ב"טעם החיים".

בדיווחים ממישכנ-הכנסת ומישיבת-הממשלה לא הוזכרה המשמעות אפילו במילה אחת. מדוע האנשים האלה מתעסקים בשטויות, במקום בעיקר? מציאת משמעות מוסכמת ומוסמכת תגביר את הייצוא פי שבעה! כדי לדעת למען מה עובדים, מוכרחים לדעת למען מה חיים!

— אצלי המשמעות נגמרת בעשרים בחודש — אמר לי הפועל במבכסה, כשהחזיר לי את החבלה. הקופאי בקולנוע הבטיח בידור לא-נורמלי. המכולתניק המליץ על מוס השוקולד החדש — טעימה אחת, ותדע בשביל מה אתה חי!

סאחבק שב לביקתו ובודק את הישגי היום לפי הפתק: כרטיסים לסרט — יש. כביסה — יש. חלב — יש. משמעות — אין.

השעה שבע בערב. בעוד שעה אני צריך להתייצב אצל חבובה עם משמעות. מי יכול להציל אותי ברגע האחרון? מישהו שיוודע משהו על המשמעות? מישהו הרי מוכרח לדעת! בוודאי! החבר'ה מהמודיעין! אלה יודעים הכל! הם יודעים על כל אחד בארץ יותר ממה שהוא יודע על עצמו.

למזלי תפסתי את שון במטה. חזר בדיוק מהיכר-שהוא. שמח שהתקשרתי.

— יש לכם איזה שהוא חומר על החיים? — שאל סאחבק.
 — מדף שלם! — אמר שון — כבר שנים אנחנו עוקבים אחריהם.
 — תעשה לי טובה גדולה אם תוכל לספר לי בשתי דקות מה ידוע לכם על המשמעות של החיים.
 בשבע חמישים-ותשע פתחה חבובה את הדלת בפני סאחבק המתנשף.
 — יש משמעות!
 — מהי?

— מצטער — אמרתי — אסור לי לגלות לך. סודי עדיין.
 חבובה אכלה את הסיפור הזה. רק אני לבדי ידעתי כי אין מאחוריו כלום. במודיעין היה חומר על חיים בלב-וחיים לנדא, אבל לא חיים סתם. עכשיו חבובה חיה בתחושת-הקלה נפלאה, שרק חיים מלאי-תוכן יכולים להעניק. בסאחבק — הריקנות מכרסמת.
 אבל לשם כך אני הגבר.

זנרי חנכים

